

Tjänsteutlåtande
Ekonomienheten

Till: Kommunstyrelsen

Datum: 2024-01-29
Diarienummer: KS 2024/0028

Taxa för provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning

Sammanfattning

Det följer av lag att kommunen kan ta ut ersättning för provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning men för att kunna göra det måste Kommunfullmäktige ta ställning i den principiella frågan om ersättningsmöjligheten ska utnyttjas.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Fastställa taxa för provisorisk dödsboförvaltning och åtgärder som enligt begravningslagen (1990:1144) är ett kommunalt ansvar till 0,67 % av prisbasbeloppet per timme.

Bakgrund

När någon har avlidit ska efterlevande make/sambo, arvingar och universella testamentstagare (dödsbodelägare) gemensamt förvalta den dödes egendom under boets utredning och därefter se till att bouppteckning förrättas, 18 kap. 1 § Ärvdabalken (ÄB).

Till dess att den avlidnes egendom tagits om hand av samtliga dödsbodelägare ska egendomen, om den inte står under vård av ex. förmyndare, vårdas av dödsbodelägare som sammanbodde med den avlidne. Finns det inte någon som tar hand om den dödes egendom, ska medlem av hushållet som den döde tillhörde, hyresvärd eller annan som är närmast till det ta hand om egendomen samt tillkalla delägare eller anmäla dödsfallet till socialnämnden.

Då anmälan till socialnämnden skett eller förhållandet på annat sätt blir känt, ska socialnämnden, om det behövs, vidta åtgärder som behövs och inte kan

skjutas upp till dess samtliga dödsbodelägare tagit hand om dödsboet. Detta brukar kallas provisorisk dödsboförvaltning. För kostnader med anledning av provisorisk dödsboförvaltning har kommunen rätt till ersättning av dödsboet, 18 kap. 2 § ÄB.

Vidare är det kommunen som har det yttersta ansvaret för att avlidna gravsätts om anhörig eller närstående inte ordnar med begravning. Enligt 5 kap. 2 § begravningslagen har kommunen rätt till ersättning av dödsboet för kostnaderna för gravsättning.

Även om rätten till ersättning för provisorisk dödsboförvaltning och gravsättning följer av lag, måste kommunfullmäktige ta ställning i den principiella frågan om kommunen ska finansiera verksamheten genom att ta tillvara den rätten.

Vid bestämmandet av den ersättning kommunen avser att ta ut, bör självkostnadsprincipen enligt 2 kap. 6 § kommunallagen beaktas. Dvs. kommunen får inte ta ut högre avgift än vad som motsvarar kostnaden för de tjänster som kommunen tillhandahåller.

Förvaltningens slutsatser

I tjänsteutlåtandet daterat 2024-01-10 drar socialförvaltningen i Österåkers kommun följande slutsatser:

Idag finns det inget beslut från kommunfullmäktig avseende ersättningar för provisorisk dödsboförvaltning och när kommunen anordnar gravsättning. Socialnämnden har därav inte kunnat få ersättning för de kostnader som provisoriska dödsboförvaltningar och gravsättningar medför.

Enheten för ekonomiskt bistånd och våld i nära relation har de senaste åren utfört provisorisk dödsboförvaltning av ca 4 dödsbon per år. Det är stor variation i tidsomfattning för varje dödsbo som Socialnämnden förvaltar provisoriskt. Det kan ta allt från en halv arbetsdag till en hel arbetsvecka beroende på vilka åtgärder som behöver vidtas och omständigheterna som föreligger i det enskilda fallet. Grovt räknat tar det i snitt 20 arbetstimmar att provisoriskt förvalta de dödsbon som blir aktuella hos Socialnämnden.

Mot bakgrund av att dödsbohanteringen tar mycket tid i anspråk och det finns en laglig möjlighet att ta ut ersättning för detta är föreslaget att Socialnämnden föreslår att Kommunfullmäktige beslutar om ersättningen. Dvs. att Kommunen/Socialnämnden börjar ta ut en ersättning från dödsboet om det finns tillgångar.

Som redogjorts för ovan ska självkostnadsprincipen beaktas. I princip kan alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till ingå i en självkostnadsberäkning.

Självkostnaden har beräknats enligt följande.

Beräkning	Belopp
Kostnad per handläggare ink. omkostnader	476 369 kr
Kostnad per timme	382 kr
Prisbasbelopp 2024	57 300 kr
Procent av prisbasbelopp	0,67%
Moms 25 %	95,5 kr
Taxa per timme 2024	477,50 kr

Kostnaden har räknats ut i procent av prisbasbeloppet för att priset ska kunna följa kostnadsutvecklingen. Avgiften bör tas för varje påbörjad halvtimme nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda handläggningstiden understiger en halvtimme tas ingen avgift ut. Därutöver tas ersättning ut för direkta utlägg som kommunen har haft för att utföra sitt uppdrag.

Vid en grovuppskattning skulle detta kunna innebära att Socialnämnden kan ta ut ersättning med ca 30 560 kr/år ex. moms.

Kommunstyrelsens förvaltning har inget att erinra mot dessa slutsatser.

Tidigare beredning

Socialnämnden har behandlat ärendet 2024-01-25, § 1:6.

Bilagor

1. Protokollsutdrag Socialnämnden 2024-01-25, § 1:6.
2. SKR:s cirkulär nr. 19:30

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Magnus Bengtsson
Ekonomidirektör

Expedieras
Socialnämnden
Akt

Digitala Signaturer